

INGEZONDEN.

NIERCARBUNKEL.

In de verdediging van den referent KOPP in het nummer van 10 November l.l. kan ik niet berusten. Immers zoowel bij de door hem gerefereerde als bij de door mij in het bijzonder bedoelde gevallen betreft het een phlegmoneuse ontsteking van het nierweefsel met abscesvorming aan de oppervlakte, waarbij „de abscessen groote neiging hebben zich in het perirenale weefsel voort te zetten, terwijl een doorbraak in het nierbekken minder vaak voorkomt, zoodat afwijkingen in de urine geheel ontbreken kunnen” (zie uw referaat, bldz. 5235). Het gaat aldus bij geen van ons beiden om een gewone etterige pyelonephritis.

KOPP zoekt ons verschil in den *carbunkel* van zijn referaat en de *furunkels* van wijlen collega MAX STRÄTER. Voor mij daarentegen zijn beide woorden gebruikt in een overdrachtelijke beteekenis, terwijl de diagnose — laat staan de differentieele diagnose der aandoening — wel niets met het gebruik dier woorden te doen heeft.

De genezing zal bij de daartoe geschikte gevallen door een ontspanningsincisie worden verkregen meer door de verbetering van den bloedsomloop, dan door het openen van alle abscessen.

Hiermede acht ik de aandacht voldoende gevestigd op ons theoretisch meeningsverschil, als op dat betreffende de therapie.

J. A. KORTEWEG.

Het meeningsverschil met prof. KORTEWEG is voor een groot deel te wijten aan het feit, dat het begrip niercarbunkel anatomisch niet scherp omschreven is. Wij kunnen immers alle overgangen hebben van de nephritis aposthematosa tot den meest uitgebreiden niercarbunkel. Het is dus begrijpelijk, dat voor al deze vormen niet dezelfde behandeling aangewezen is. Zoo zal de kapselsplijting voor de eerste aandoening voldoende zijn, voor de groote niercarbunkels de exstirpatie zijn aangewezen, terwijl voor alle tusschenvormen het openen en draineeren der abscessen voldoende zal blijken te zijn.

J. G. KOPP.

Wij meenen, dat dit belangwekkende punt thans wel voldoende belicht is.

Redactie.

PSYCHOSE BIJ HOOGEN BLOEDDRUK.

Ondergeteekende wenscht uitdrukkelijk te verklaren, dat de taalfouten: tuberculeuse, veneuse, etc., voorkomende in zijn casuïstische mededeeling over het geval van psychose bij hoogen bloeddruk, door de redactie daarin zijn aangebracht, ofschoon hij bij herhaling de redactie er op heeft gewezen, dat deze woorden volgens de spelling van DE VRIES EN TE WINKEL met een z moeten worden geschreven.

J. W. SCHOTMAN.

SINUSBLOK.

In antwoord op het schrijven van collega MULDER in dit *Tijdschrift* van 17 November 1928 wil ik twee zaken opmerken:

1. Uit dit schrijven zie ik, dat collega MULDER niet meer terugkomt op de feiten in mijn curven over sinusblok aanwezig, zoodat ik aanneem, dat hij wat deze feiten betreft zich door mij heeft laten overtuigen.

2. Alleen blijkt nog verschil van meening te bestaan in theoretische uiteenzettingen deze feiten betreffende. Hij concertreert zich in de begrippen „prikkelvorming” en „prikkelgeleiding”, en zegt, dat ik in dit *Tijdschrift* op bldz. 4066, 13de regel van boven, en op bldz. 4067, 31ste regel van boven, genoemde twee begrippen als identiek gebruik. Dit is ten eenenmale onjuist, daar op de door collega MULDER aangevoerde plaatsen, (zooals ook overal in de correspondentie

dit artikel betreffende), deze identiekverklaring in geen deele staat. Ik heb mij op de aangehaalde plaatsen alleen uitgesproken over de prikkelvorming.

Er is natuurlijk verschil tusschen de begrippen „prikkelvorming” en „prikkelgeleiding”, zooals ik duidelijk laat uitkomen in mijn oorspronkelijk artikel op bldz. 1909 en verder, in het *Tijdschrift* van 21 April 1928. Ook de opmerking aan collega MULDER in mijn schrijven in het *Tijdschrift* van 18 Augustus 1928, n.l.: „op de fijnere verschillen van prikkelbaarheid, prikkelgeleiding enz. gaan wij (PIJL) hier niet in”, wijst hierop.

Het verdere nieuwe begrip door mij ingevoerd volgens collega MULDER, n.l.: „een bradycardie tengevolge van een vertraagden pathologischen prikkel”, doet aan het feit sinusblok niets toe noch af, maar is mijnerzijds een theoretische concentratie, die uit de gegeven feiten logischerwijze volgt.

Ik kan verder hier op een en ander niet ingaan, daar dit te veel plaatsruimte zou kosten.

Den Haag, 17 November 1928.

P. PIJL.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz..

De Fabrieksartsenwet.

Men verzoekt er de aandacht van belanghebbenden op te vestigen, dat de z.g.n. Fabrieksartsenwet met ingang van 19 November in werking is getreden en dat de werkgevers, die den aan hun onderneming verbonden geneeskundigen dienst willen doen erkennen, zich thans met hun daartoe strekkende aanvragen tot de Rijksverzekeringsbank kunnen wenden.

De eventueel te verleenen erkenningen zullen niet voor 1 Januari 1929 ingaan.
CATH^A. M. SCHENCK.

BUITENLAND.

LÜBECK. — **Verplichte aangifte van tuberculose.** De senaat en de „Bürgerschaft” van Lübeck hebben besloten, aan de wet op de bestrijding der besmettelijke ziekten de bepaling toe te voegen, dat de voorschriften dier wet ook van toepassing zijn op alle besmettelijke gevallen van keel- en longtuberculose en alle sterfgevallen aan deze ziekten. De ziektegevallen moeten door den behandelenden arts of den ziekenfondsarts binnen 8 dagen, de sterfgevallen binnen 24 uren worden aangegeven. Verhuizing of verplaatsing moet door het gezinshoofd worden aangegeven. De gezondheidsdienst geeft de aangifte door aan de „bestrijding” (*Deutsche med. Wochenschr.*, 26 Oct..).

LONDEN. — **Straatrumoer en gezondheid.** Het hoofdbestuur der British Medical Association heeft tot den minister van gezondheid een uitvoerig adres (opgenomen in het supplement van het *Brit. Med. Journ.* van 10 November) gericht om hem te verzoeken, met zijn medeministers overleg te plegen, opdat ieder van hen op het gebied, waarover zijn gezag zich uitstrekt, moge medewerken tot wettelijke bepalingen ter beperking van het geraas op straat, want het is niet meer om uit te houden. Als vermijdelijke geluiden worden in het adres opgesomd het onvoldoende gedempte geraas van motorrijtuigen, waarschuwingsseinen met schorre hoornklanken, claxons en elektrische toeters, blaffende honden, bellen en kreten van straathandelaars, slordig hanteeren van melkkannen, spoorweggeluiden. Aan dat alles is wel wat te doen. Vooral de vastgelegde honden, die, als zij alleen worden gelaten, den geheelen nacht door janken en blaffen, doen dit niet voor hun genoegen, en de eigenaars moesten naar de meening der adressanten flink worden gestraft. (Hoe denkt men over een uurtje vastleggen in den nacht?).

Trommelende en pijpende soldaten konden ook wel op het lijstje hebben gestaan. Er zullen immers wel geen strategische redenen zijn, waarom soldaten in den vroegen morgen de rust verstoren van de laatste uren, waarin de werkers nog wat frischheid